

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-

PROFILAKTYCZNY

PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO NR 1

W LUBOCHNI

Wstęp	3
I. Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego	4
II. Założenia programu	5
III. Model absolwenta	7
IV. Model nauczyciela przedszkola	8
V. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych	10
VI. Procedury osiągnięcia celów	18
VII. Sposoby realizacji programu	19
VIII. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.....	20
IX. Prawa i obowiązki dziecka	21
X. Prawa i obowiązki rodziców	22
XI. Dziecięcy kodeks dobrych zachowań	24
XII. Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych	25
XIII. Pożądane efekty działań wychowawczych - profilaktycznych	26
XIV. Uwagi końcowe	29
XV. Sposoby ewaluacji	29

Wstęp

„Wychowanie to proces, który odnosi się do wspierania dziecka w rozwoju, ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży”

Podstawowym celem wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującą podstawą programową jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturalnym i przyrodniczym. Kształtowana jest u dzieci wrażliwość na piękno. Chodzi o wymiar estetyczny, w którym może ono wyrażać siebie za pomocą mowy, ruchu, ubioru, muzyki, tańca, śpiewu, teatru czy sztuk plastycznych.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej, tj. dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, a także kieruje procesami wychowawczymi pracowników. Ponadto integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, tworzy wspólny front oddziaływań dydaktycznych i kieruje je na właściwe tory.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest obecnie profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków.

Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Program wychowawczo-profilaktyczny Przedszkola Publicznego Nr 1 w Lubochni odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzymy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

I Podstawa prawna programu wychowawczo – Profilaktycznego

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami);*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania (Dz. U. Nr 89, poz. 730);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356);*
- *Rozporządzeni MEN z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli;*
- *Rozporządzenie MEiN z dnia 22 lipca 2022 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249*

- *Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży;*
- *Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*
- *Rozporządzenie MEN i S z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*
- *Ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.*
- *Konwencja o Prawach Dziecka;*
- *Statut Publicznego Przedszkola Nr 1 w Lubochni.*
- *Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.*

II. Założenia programu

Cel główny:

Celem głównym programu wychowawczo-profilaktycznego Przedszkola Publicznego Nr 1 w Lubochni jest kształtowanie środowiska sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi dziecka ze szczególnym uwzględnieniem jego wrodzonego potencjału oraz możliwości twórczych i intelektualnych, a także przeciwdziałanie wszelkim okolicznościom, które mogą ten proces zakłócić. Kształtowaniu wrażliwości dziecka na piękno w wymiarze estetycznym, w którym może ono wyrażać siebie za pomocą mowy, ruchu, muzyki, tańca, śpiewu, teatru czy sztuk plastycznych.

▪ Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

- Uświadamianie dzieciom ich praw i obowiązków;

- Budowanie równowagi i harmonii psychicznej;
- Wdrożenie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo;
- Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, a także postawy poszanowania drugiego człowieka, jego własności i opinii;
- Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy postaw i norm społecznych;
- Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia wartości zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- Kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia swojego i innych; w tym: kształtowanie właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia;
- Wspieranie wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia;
- Wzmacnianie wśród wychowanków więzi z przedszkolem oraz społecznością lokalną;
- Zdobywanie przez dzieci podstawowych informacji z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji wychowanek – nauczyciel oraz nauczyciel – rodzic;
- Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych;
- Wspieranie wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną bądź środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków stałych sprawności w czynieniu dobra, kształtowania wartości, takich, jak: prawda, miłość, piękno, patriotyzm;
- Kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty – małej i wielkiej ojczyzny oraz tożsamości narodowej i regionalnej;

- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz i międzyprzedszkolnej, a także podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/ działań w zakresie zachęcania i wspierania wychowanków do rozwijania ich aktywności fizycznej.

III Model absolwenta przedszkola

Dziecko kończąc edukację przedszkolną:

1. Ma poczucie własnej wartości.
2. Zna swoje prawa i obowiązki wynikające z Kodeksu Przeszkolaka i Konwencji Praw Dziecka.
3. Zna podstawowe normy społeczne.
4. Jest zainteresowane otaczającym światem.
5. Jest samodzielne i pomaga innym.
6. Jest tolerancyjne.
7. Rozumie i akceptuje uczucia swoje i innych.
8. Potrafi radzić sobie z problemami, dąży do ich rozwiązania zgodnie z przyjętymi normami.
9. Potrafi dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo.
10. Ma świadomość własnej tożsamości.
11. Jest komunikatywne.
12. Otwarcie wyraża swoje opinie.
13. Jest aktywne, dociekliwe, i poszukujące (kreatywne).
14. Posiada odpowiedni zasób doświadczeń i umiejętności potrzebnych do dalszego rozwoju i edukacji.

IV Model nauczyciela przedszkola

Dobry nauczyciel i wychowawca to ktoś, kto:

W relacjach z wychowankami:

1. Jest przyjacielem dziecka, wspiera go w rozwoju.
2. Zna i przestrzega prawa dziecka.
3. Jest otwarty na problemy dziecka i jego otoczenia.
4. Jest kreatywny i empatyczny.
5. Częściej stosuje nagrody niż kary.
6. Zawsze dotrzymuje umów, przyrzeczeń, dochowuje tajemnic.
7. Potrafi przyznać się do pomyłek i błędów.

W relacjach z rodzicami:

1. Wspomaga rodziców w realizacji ich funkcji wychowawczej.
2. Pogłębia wiedzę rodziców - informuje o osiągnięciach i ewentualnych trudnościach dziecka.
3. Wspólnie z rodzicami ustala tok postępowania i formy oddziaływań wychowawczych.
4. Uznaje prawo głosu rodziców w ważnych sprawach dotyczących dziecka.
5. Stwarza podstawy do budowania partnerstwa we współdziałaniu głównych środowisk edukacji dziecka.
6. Zna warunki życia dziecka i zainteresowania.
7. Odnacza się wysoką kulturą osobistą i taktem pedagogicznym.

W relacjach z przedszkolem:

1. Łatwo nawiązuje kontakty, jest komunikatywny.
2. Potrafi współpracować w zespole, jest koleżeński
3. Identyfikuje się z przedszkolem i pracą pedagogiczną .
4. Potrafi zaplanować pracę opiekuńczo -wychowawczo – dydaktyczną zgodnie ze strategią rozwoju przedszkola.
5. Posiada wysokie kwalifikacje zawodowe i stale doskonali swój warsztat pracy dbając o własny rozwój.
6. Sumiennie i starannie przygotowuje się do zajęć z dziećmi.
7. Podejmuje z własnej inicjatywy różnorodne czynności poza

ustalonym harmonogramem godzin .

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do podejmowania odpowiedzialnych decyzji; zadaniem przedszkola w kształtowaniu postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno jest m.in.:

- wzmacnianie poczucia wartości, indywidualności, oryginalności dziecka oraz potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie,
- tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawność ruchową i bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- kreowanie, wspólnie z rodzicami, sytuacji prowadzących do poznania przez dziecko wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, grupa rówieśnicza, inne dorosłe osoby, w tym osoby starsze, oraz rozwijania zachowań wynikających z wartości możliwych do zrozumienia na danym etapie rozwoju dziecka,
- współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami, uznanymi za źródło istotnych wartości, na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój dziecka.

2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci:

- podejmowanie działań z zakresu promocji zdrowia, w tym zdrowia psychicznego,
- organizowanie różnych form wsparcia dla dzieci, rodziców przez przedszkole (pomoc uzyskiwana od psychologa, pedagoga specjalnego, logopedy, nauczycieli – wychowawców w sytuacjach trudnych); rozwijanie współpracy wewnątrz – i międzyprzedszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci.

3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy:

- Wskazywanie uczniom osiągnięć duchowych i materialnych, jakie posiada polska i europejska kultura, prezentowanie ich w trakcie realizacji różnorodnych działań wychowawczych; kształtowanie postawy patriotycznej wśród wychowanków, budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,

4. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego (preorientacja zawodowa) – prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu pobudzenie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, zapoznanie z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji.

5. Rozwijanie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno – komunikacyjnych; wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych nauczycieli.

6. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/ działań w zakresie zachęcania dzieci do rozwijania aktywności fizycznej.

V Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo-profilaktycznych

1. Chcemy być kulturalni

Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach

- Dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania; w tym: utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych oraz w trakcie ważnych uroczystości bądź przedsięwzięć kulturalnych;
- Wykształcenie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;
- Uwrażliwienie na potrzeby innych, m.in. osób starszych, rodziców, młodszych kolegów;
- Uczenie wzajemnej tolerancji, akceptacji, zrozumienia potrzeb i odrębności drugiego człowieka oraz rodziny, rozwijanie empatii
- Uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu; kształcenie do poszanowania wartości życia w zgodzie z naturą;
- Rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole;
- Zaznajomienie dzieci z podstawowymi zasadami „savoir-vivre’u”.

2. Zróbmy to razem

Wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych

- Przedstawienie dzieciom zasad zgodnego współżycia w przedszkolu poprzez wprowadzenie kodeksu dobrych zachowań;
- Rozwijanie umiejętności zrozumiałego wyrażania swoich emocji oraz rozumienia emocji wyrażanych przez inne osoby;
- Przeprowadzenie zajęć omawiających tematykę praw dziecka;
- Kształtowanie umiejętności pomocy potrzebującym oraz wrażliwości na cudzą krzywdę;
- Wdrażanie dzieci do zgodnej i bezpiecznej zabawy z kolegami;
- Wdrażanie dzieci do pomocy młodszym kolegom i koleżankom;
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez szukanie rozwiązań w postaci kompromisu;
- Integrowanie dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, a także udział w uroczystościach przedszkolnych.

3. Ładnie mówimy

Profilaktyka logopedyczna realizowana ze wsparciem logopedy

- Stymulowanie procesu nabywania przez dziecko sprawności, od których zależy prawidłowy rozwój kompetencji językowej i komunikacyjnej;
- Zapobieganie powstawaniu wad oraz wspomaganie rozwoju mowy dziecka, między innymi poprzez wykształcenie umiejętności: prawidłowego sposobu połykania, odpowiedniego toru oddechowego oraz gospodarowania powietrzem;
- Doskonalenie mowy dziecka oraz zapobieganie dysharmoniom rozwojowym dzięki usprawnianiu pracy narządów artykulacyjnych, rozwijaniu i uwrażliwianiu percepcji słuchowej, wykonywaniu ćwiczeń ortofonicznych, fonacyjnych, rytmicznych i dykcyjnych.
- Stymulowanie rozwoju poznawczo-językowego oraz wzbogacanie czynnego i biernego słownictwa dzieci.

4. Chcemy być bezpieczni

Zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na terenie przedszkola

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w przedszkolu;
- Zapoznanie dzieci z regulaminem przedszkola oraz dziecięcym kodeksem dobrych zachowań;
- Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci podczas zajęć, zabaw i imprez;
- Uwrażliwienie dzieci na zagrożenia, które mogą im towarzyszyć w drodze do przedszkola i w domu;
- Systematyczne uwrażliwienie dzieci na sytuacje stwarzające zagrożenie oraz budowanie wiedzy na temat ich konsekwencji;
- Pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń pochodzących ze świata zwierząt i ludzi;
- Uczucie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji.

5. Stop Agresji

Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w przedszkolu

- Uświadomienie dzieciom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić;
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych;
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji;
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności oraz troski za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- Rozwijanie empatii oraz promowanie zachowań prospołecznych;

- Rozwijanie wiedzy rodziców na temat przyczyn i sposobów niwelowania zachowań agresywnych wśród dzieci poprzez spotkania informacyjne i rozmowy indywidualne.
- Opracowanie i wdrożenie procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego (szkolenie Rady Pedagogicznej).

6. Szanujemy zdrowie swoje i innych

Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia

- Kształtowanie właściwych umiejętności, przyzwyczajzeń i nawyków prozdrowotnych;
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu zarówno wśród dzieci jak i wśród rodziców; zachęcanie do aktywności fizycznej.
- Uświadomienie konieczności zachowania ergonomii i higieny pracy (np. w postaci dbania o ciszę);
- Pogłębienie wiedzy dzieci na temat przyczyn i skutków nieprawidłowego odżywiania;
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą;
- Podejmowanie działań z zakresu wzmocnienia zdrowia psychicznego dzieci poprzez:
 - ✓ Stworzenie warunków dla rozwijania pozytywnych stosunków między dzieckiem, rodziną, pracownikami przedszkola, społecznością lokalną
 - ✓ Ułatwienie adaptacji dziecka w przedszkolu
 - ✓ Zapewnienie dzieciom odpowiednich warunków do pracy, zabawy i odpoczynku
 - ✓ Stworzenie otoczenia przyjaznego dziecku
 - ✓ rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
 - ✓ Współpracę ze specjalistami w zakresie wsparcia rodziny (psycholog, pedagog specjalny, logopeda)
- Pogłębianie wiedzy dzieci na temat profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą;

- Poszerzanie wiedzy dzieci z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego stylu żywienia;

7. Przedszkole bez nałogów

Profilaktyka uzależnień.

- Rozwijanie postawy asertywności wśród dzieci oraz umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych; korzystanie z pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- Rozpoznanie sytuacji domowej wychowanków oraz diagnozowanie jej pod kątem potencjalnych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka;
- Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi narkomanii, lekomanii, uzależnieniu od komputera, gier, telewizji oraz telefonu komórkowego;
- Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi palenia papierosów i picia alkoholu, w tym: wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji uzależniających;
- Kształtowanie potrzeby samorozwoju oraz budowanie satysfakcji życiowej poprzez rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy dla zachowań ryzykownych;
- Poszerzenie wiedzy rodziców na temat profilaktyki uzależnień.

8. Preorientacja zawodowa

• Poznanie siebie

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wynika dla niego i innych;

• Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym;
- otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

- **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**

- Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

- **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

9. Wiemy kim jesteśmy, kim są nasi rodzice, gdzie mieszkamy, znamy tradycje rodzinne, narodowe i europejskie.

- Podtrzymywanie i kultywowanie tradycji narodowych i rodzinnych

- Poszerzanie wiedzy na temat symboli narodowych, ich znaczenia i wartości;
- Działania zmierzające do poznania piękna naszego kraju, regionu, miasta i wsi;
- Uświadamianie oraz wpajanie szacunku dla kultury własnego narodu oraz jego dziedzictwa, - kształtowanie postaw otwartych, tolerancyjnych, nastawionych na różnorodność i akceptację innych kultur i narodów
- Zapoznanie z osiągnięciami kultury narodowej i światowej. Wskazywanie uczniom osiągnięć duchowych i materialnych, jakie posiada polska i europejska kultura, prezentowanie ich w trakcie realizacji różnorodnych działań wychowawczych; kształtowanie postawy patriotycznej wśród wychowanków, budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- Organizowanie w przedszkolu uroczystości patriotycznych.

10. Dziecko w świecie wirtualnym

Wsparcie uczniów w budowaniu kompetencji przyszłości, tj.

- umiejętności manualnych i technicznych,
- umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia,
- zdolności myślenia matematycznego
- pracy zespołowej,
- dobrej organizacji i dbania o porządek na stanowisku pracy
- radzenia sobie w życiu codziennym.

Podejmowanie działań ukierunkowanych na:

- ✓ rozpoznawanie zagrożeń związanych z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel – oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów / koleżanek);
- ✓ poznanie skutków częstego i długotrwałego oglądania telewizji
- ✓ korzystanie z Internetu tylko za zgodą rodziców
- ✓ uświadamianie, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego – nierzeczywistego);

- ✓ dostrzeganie także pozytywnego wpływu świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, itp.

11. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu:

- Rozpoznawanie i zaspakajanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka;
- Rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka;
- Rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie dziecka w przedszkolu;
- Stwarzanie warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa dziecka w życiu przedszkola i środowisku społecznym;
- Rozpoznawanie przyczyn trudności w opanowywaniu umiejętności i wiadomości przez dziecko;
- Wspieranie dziecka z wybitnymi uzdolnieniami;
- Opracowywanie i wdrażanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów z niepełnosprawnością oraz indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych odpowiednio o charakterze resocjalizacyjnym lub socjoterapeutycznym dla uczniów niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne dzieci;
- Wspieranie nauczycieli i rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- Umożliwianie rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli;
- Podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

VI Procedury osiągnięcia celów

❖ Metody pracy:

- Podające (opowiadania, wiersze, piosenki, pogadanki, historyjki obrazkowe, baśnie i bajki o charakterze relaksacyjnym, psychoedukacyjnym i psychoterapeutycznym);
- Aktywizujące (inscenizacje, „burza mózgów”, gry dydaktyczne, metaplany, drama);
- Eksponujące i pogładowe (spacery, wycieczki, pokazy, filmy, teatryki, zabawy parateatralne, pantomima, wystawy prac plastycznych, ilustracje, prezentacje multimedialne);
- Praktyczne (metoda projektów badawczych, zabawy ruchowe, zabawy dydaktyczne, doświadczenia i eksperymenty).

❖ Formy pracy:

- Praca indywidualna z dzieckiem (w trakcie zajęć edukacyjnych z nauczycielem oraz zajęć specjalistycznych z logopedą, pedagogiem i psychologiem);
- Praca w małych grupach;
- Praca z całą grupą;
- Udział w konkursach, uroczystościach przedszkolnych, akcjach charytatywnych i ekologicznych; (np. Pasowanie na przedszkolaka, Sprzątanie Świata, Święto Niepodległości, Dzień Przedszkolaka, Jasełka, Mikołajki, Góra Grosza, Święto Pluszowego Misia, Bal karnawałowy, Dzień Kobiet, Powitanie Wiosny, Święto Ziemi, Tradycje Świąt Wielkanocnych, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Pożegnanie Przedszkola itp.)
- Spacery, wycieczki np. gospodarstwo agroturystyczne, obserwacje przyrodnicze;

❖ Współpraca ze środowiskiem:

- Policja;
- Państwowa Straż Pożarna;
- Ośrodek Zdrowia (lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog);
- Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna;

- Zakłady pracy;
- Nadleśnictwo;
- Gminne Centrum Kultury;
- Szkoła;
- Urząd Gminy;
- Gabinet Weterynaryjny,
- GOPS

VII Sposoby realizacji programu

W stosunku do dziecka:

❖ Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:

- Rozmowy i dyskusje;
- Rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- Czytanie i wspólna analiza opowiadań przedstawiających różne wzorce zachowań społecznych;
- Omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- Stworzenie kodeksu właściwych zachowań dla prawidłowego współżycia w grupie i bezpieczeństwa ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ich przestrzegania;
- Ustalenie środków zaradczych stosowanych w przypadku nierespektowania ustalonych zasad;
- Konstruowanie zajęć tematycznych poświęconych takim tematom jak zdrowe żywienie czy pierwsza pomoc;
- Spotkania ze specjalistami: lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog, policjant, strażak, itp.
- Zajęcia profilaktyczne i specjalistyczne z logopedą, psychologiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb.

W stosunku do rodzica:

- Zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym Przedszkola Publicznego Nr 1 w Lubochni oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- Zaopiniowanie programu wychowawczo-profilaktycznego;

- Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego bądź fizycznego dzieci oraz rozpoznawania ich;
- Udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

W stosunku do nauczycieli:

- Prowadzenie zajęć koleżeńskich;
- Wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń i scenariuszy zajęć;
- Integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;
- Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel – dziecko;
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki zaburzeń zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci;
- Współpraca logopedą, psychologiem, pedagogiem specjalnym

VIII Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

1. Poznanie środowiska rodzinnego wychowanków.
2. Współdziałanie obu środowisk w celu ujednolicenia działań wychowawczych.
3. Prowadzenie pedagogizacji rodziców wg potrzeb.
4. Organizowanie spotkań z udziałem psychologa wg potrzeb.
5. Stwarzanie pozytywnej atmosfery we wzajemnych kontaktach.
6. Inspirowanie rodziców do działań na rzecz grupy, przedszkola i ochrony środowiska.
7. Przekazywanie rzetelnych informacji na temat dziecka, jego postępów i przyczyn trudności w zdobywaniu umiejętności i wiedzy.
8. Przedstawianie pozytywnych zachowań i osiągnięć dziecka, a dopiero w drugiej kolejności uwag negatywnych.
9. Inicjowanie pomocy rodziców w ulepszaniu warunków pracy placówki.

10. Uświadamianie rodziców na temat „Jaki wpływ na rozwój i zachowanie dziecka mają gry komputerowe?”

IX Prawa i obowiązki dziecka

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:

1. Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
2. Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje;
3. Podmiotowego traktowania, ochrony przed wszelkimi formami przemocy;
4. Poszanowania godności i akceptacji takim, jakie jest;
5. Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje;
6. Snu i wypoczynku, kiedy tego potrzebuje;
7. Samodzielnego dokonywania wyborów: zabawy i partnerów zabawy;
8. Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym;
9. Pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb;
10. Aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi, możliwości negocjowania swojego stanowiska na równych prawach z innymi;
11. Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia;
12. Racjonalnego odżywiania, uzupełniania płynów, kiedy tego potrzebuje;
13. Zgłaszania nauczycielowi swoich potrzeb;
14. Doświadczania konsekwencji swojego zachowania.

Ponadto w naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

1. Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
2. Zdrowego jedzenia;
3. Zaspokajania ciekawości i poznawania otaczającej go rzeczywistości;

4. Badania i odkrywania;
5. Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;
6. Decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
7. Poznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
8. Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu wychowanek ma obowiązek:

1. Przestrzegać zawarte umowy i normy społeczne obowiązujące w grupie i przedszkolu;
2. Szanować godność osobistą rówieśników i dorosłych;
3. Przestrzegać zasad bezpieczeństwa i zdrowia;
4. Szanować zabawki, książki, pomoce dydaktyczne;
5. Wykonywać czynności samoobsługowe i porządkowe oraz pełnić dyżury na miarę swoich możliwości;
6. Przebywać na wyznaczonym przez nauczyciela obszarze;
7. Dbać o higienę osobistą;
8. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu.

X Prawa i obowiązki rodziców

W naszym przedszkolu rodzic ma prawo do:

1. Znajomości zadań wynikających z programu, planu pracy przedszkola i planów miesięcznych w danym oddziale;
2. Uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i rozwoju poprzez kontakty indywidualne z nauczycielem i zebrania grupowe;
3. Współdziałania z nauczycielami, w celu podejmowania działań mających za zadanie zapewnienie właściwych warunków rozwoju dziecka (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną);

- 4 Uczestniczenia w działaniach mających na celu poprawę stanu technicznego, sanitarnego i estetycznego przedszkola;
- 5 Wnioskowania o udzielenie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6 Aktywnego uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci;
- 7 Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy wychowawczo - opiekuńczo - kształcącej przedszkola;
- 8 Służenia pomocą opiekuńczo wychowawczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek.

Obowiązki rodziców:

1. Przestrzeganie statutu przedszkola;
2. Zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory;
3. Respektowanie uchwał organu prowadzącego, rady pedagogicznej i rady rodziców;
4. Przyrowadzanie dziecka w ustalonych z nauczycielem godzinach i punktualne odbieranie z przedszkola osobiście lub przez upoważnioną przez rodziców osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, zgłoszoną pisemnie lub w wyjątkowych sytuacjach telefonicznie;
5. Dopilnowanie, aby dziecko w momencie przyrowadzenia do przedszkola zostało objęte opieką przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;
6. Po odebraniu dziecka z oddziału przez rodzica lub opiekuna, rodzic lub opiekun zobowiązany jest do sprawowania nad dzieckiem opieki również na terenie obiektu przedszkolnego lub ogrodu;
7. Kontrolowanie przedmiotów przynoszonych przez dziecko do przedszkola z domu, w szczególności tych z różnych względów niebezpiecznych, np. leków, ostrych przedmiotów, zapalek itp.;

- 8 Informowanie o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w przedszkolu, w szczególności o chorobach zakaźnych oraz zmianach numerów telefonicznych;
- 9 Zapoznawanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych;
- 10 Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku szkolnego obowiązani są dopełnić czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, a także zapewnić jego regularne uczęszczanie na zajęcia.

XI Dziecięcy kodeks dobrych zachowań

Chcemy:

- § Pomagać sobie nawzajem;
- § Być uprzejmi;
- § Bawić się zgodnie;
- § Szanować własność innych;
- § Słuchać poleceń dorosłych;
- § Dbać o książki i zabawki;
- § Dbać o czystość i porządek;
- § Szanować pracę innych;
- § Okazywać, co myślimy i czujemy.

Nie możemy:

- § Bić, popychać i wyrządzać krzywdy;
- § Przezywać i wyśmiewać innych;
- § Przeszkadzać innym w zabawie i pracy;
- § Niszczyć rzeczy innych;
- § Krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć;
- § Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu;
- § Oddalać się od grupy podczas wyjść w teren

XII Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych

Formy nagradzania i wyróżniania:

- Nagradzanie uznaniem, pochwałą, uściskiem dłoni w kontaktach indywidualnych lub na forum całej grupy;
- Obdarzanie dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększanie zakresu jego samodzielności;
- Przywilej wykonywania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej realizowanych np. poprzez formę dyżurów;
- Atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie wg pomysłu dzieci;
- Drobne nagrody rzeczowe, elementy uznania;
- Wywieszenie pracy dziecka w eksponowanym miejscu;
- Pochwała przed rodzicem bądź dyrektorem przedszkola.

Dezaprobatą dla zachowań niepożądanych:

- Tłumaczenie, wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe;
- Wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka;
- Ukazywanie następstw zachowań, tłumaczenie ich dziecku, w celu skłonienia go do autorefleksji;
- Czasowe odebranie przyznanego przywileju;
- Modelowanie zachowania poprzez rozwijanie empatii;
- Chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy, w celu przemyślenia swojego zachowania – np. „krzeselko ciszy”i inne formy.
- Przekazanie informacji rodzicom o niepożądanym zachowaniu ich dziecka.

XIII Pożądane efekty działań wychowawczo – profilaktycznych

Dziecko trzyletnie:

- Ma poczucie bezpieczeństwa;
- Ma dużo swobody – potrafi dostrzec konsekwencje swojego zachowania;
- Potrafi samodzielnie decydować o wyborze zabawki, podejmując z pomocą nauczycieli różnorodną aktywność zgodnie ze swoimi zainteresowaniami;
- Współdziała z osobą dorosłą w prostych czynnościach samoobsługowych i porządkowych;
- Uczestniczy w rozmowach prowadzonych przez nauczyciela indywidualnie lub w małych grupach;
- Stosuje się do najważniejszych zasad i zwyczajów obowiązujących w zabawie i we wzajemnym współżyciu;
- Dostrzega związek między zdrowiem a chorobą;
- Zna szkodliwość niektórych produktów spożywczych (np. słodycze);
- Rozumie pojęcie higieny;
- Stosuje higienę na co dzień: myje ręce przed/po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi zwierzętami;
- Dbą o czystość własnego ciała: ubrania, bielizny;
- Używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych;
- Wie, że nie może samodzielnie stosować lekarstw i środków chemicznych (np. środków chemicznych);
- Nabywa umiejętność odmawiania bez poczucia winy (asertywność);
- Bierze aktywny udział w zabawach logopedycznych organizowanych przez nauczyciela (gimnastyka buzi i języka, ćwiczenia oddechowe, warg, usprawniające podniebienie miękkie, ćwiczenia z emisji głosu).

Dzieci czteroletnie:

- Zna zasady dotyczące zgodnego współżycia z innymi dziećmi i przestrzega ich;
- Potrafi wyrazić swoje potrzeby w kontaktach z dorosłymi i innymi dziećmi;

- Potrafi poprosić o pomoc w trudnej sytuacji;
- Rozpoznaje i nazywa podstawowe uczucia u siebie i innych; wie, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia;
- Sprawnie wykonuje czynności samoobsługowe, współdziała z rówieśnikami;
- Nie okazuje zdziwienia wobec dzieci z ułomnościami;
- Uczestniczy w opiekowaniu się nowo przybyłymi kolegami;
- Planuje własne działania, gromadzi informacje o sobie;
- Potrafi zaprezentować rodzicom własne umiejętności;
- Zna osoby, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;
- Nie oddala się poza wyznaczony teren bez wiedzy i zgody dorosłych;
- Zna schemat piramidy zdrowego żywienia;
- Orientuje się w zasadach zdrowego żywienia (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo itd.);
- Wie na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne);
- Podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania (m.in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu);
- Przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw;
- Udziela swobodnych wypowiedzi ustnych, poprawnych pod względem gramatycznym; wymawia prawidłowo większość głosek;
- Potrafi się skupić; używa wyobraźni w celu określenia możliwych konsekwencji swoich działań.

Dzieci pięcioletnie i sześćoletnie:

- Radzi sobie z własnymi emocjami, właściwie reaguje na przejawy emocji u innych;
- Zna swoje upodobania, zainteresowania, poszukuje różnych form aktywności;

- Potrafi wyrazić słowami swój problem oraz samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać;
- Wyraża się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafi wysłuchać wypowiedzi innych;
- Współdziała w zespole podczas zabaw i prac porządkowych;
- Potrafi wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań;
- Współdziała z dorosłymi w opiekowaniu się młodszymi dziećmi;
- Próbuje samodzielnie rozwiązywać konflikty zgodnie z ustalonymi normami postępowania;
- Rozumie wartość koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości;
- Przeciwstawia się objawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania bądź dokuczania;
- Jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami;
- Wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, komputer, telewizja, narkotyki).

Rodzice i nauczyciele:

- Są świadomi zagrożeń i kontrolują to, co dziecko ogląda w telewizji, w jakie gry komputerowe gra, a także jakie treści przegląda w Internecie;
- Znają zależności pomiędzy agresją, nadpobudliwością dzieci a niektórymi programami telewizyjnymi i grami komputerowymi;
- Prowadzą dyskusje z dziećmi na temat oglądanych przez nie programów telewizyjnych i gier;
- Kształtują przyjazny klimat w przedszkolu, budują prawidłowe relacje rówieśnicze;
- Poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży;
- Wspólnie rozwiązują zaistniałe problemy, w razie potrzeb korzystają z pomocy psychologa;
- Doskonają kompetencje w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych.

XIV UWAGI KOŃCOWE

1. Za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele pracujący w przedszkolu.
2. Program zostanie wykorzystany do prowadzenia działań profilaktyczno-wychowawczych dla poszczególnych grup.
3. Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi rodzinę, a także specjalistami – logopedą, pedagogiem i psychologiem. Jego ewaluacja przebiegać będzie następująco:
 - Program wychowawczo-profilaktyczny poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji w zależności od zaistniałych potrzeb;
 - Wyniki analizy będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

XV Sposoby ewaluacji

- Analiza dokumentów – dziennik, protokoły posiedzeń rady pedagogicznej
- Arkusze obserwacji
- Ocena realizacji „Programu Wychowawczo-Profilaktycznego” na radzie pedagogicznej.

Literatura:

1. Encyklopedia pedagogiczna, red. Pomykało W., Fundacja Innowacja Warszawa 1997,
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. RP , nr 78 z 16 lipca 1997 r. Poz.483),
3. Konwencja Praw Dziecka z 7 lipca 1991,
4. H. Muszyński „Zarys teorii wychowania”, PWN, Warszawa 1977,
5. Podstawy pedagogiki przedszkolnej pod. Red. M. Kwiatowskiej, WSiP, Warszawa 1985,
6. Statut Przedszkola Publicznego Nr 1 w Lubochni

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Przedszkola Publicznego Nr 1 w Lubochni został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu 13.09.2023r.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Przedszkola Publicznego Nr 1 w Lubochni został uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dniu 14. 09. 2023r.